Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Yvirlitstrolingar. Túrur nr. 1336
Tíðarskeið: 14-25/8 2013

Fólk við frá Havstovuni: Mourits Mohr Joensen, Regin Kristiansen, Lis Larsen, Poul Vestergaard og Jákup Reinert.

Ábyrgd: Jákup Reinert, ið eisini var toktleiðari.

Endamál: Hetta var annar túrurin av yvirlitstrolingunum á sumri í ár. Høvuðsendamálið við hesum túrum er at fáa til vega tilfar, ið skal nýtast í stovnsmetingunum av toski, hýsu og upsa, t.e. veiða í vekt og í tali, longdarbýti, vektbýti, aldursbýti, kynsbýti og kynsbúning av nevndu sløgum. Somu upplýsingar skuldu eisini fáast til vega av longu og brosmu. Av svartkjafti skuldu fyri báðar túrarnar tilsamans takast 150 nytrur av smáttfallandi fiski. Av makreli og sild skuldu frystast í mesta lagi 5 stk. pr. støð. Umframt skuldu vekt, tal og longdarbýti skrásetast fyri øll fiskasløg, ið vórðu veidd. Magakanningar skuldu eisini gerast, serliga av toski, hýsu og upsa. Aðrir lívfrøðiligir prøvar kundu takast – hesum skipaði toktleiðarin fyri.

Reiðskapur og útgerð: 116 fóts kassatrol við 40 mm meskum í posanum. Steinham lemmar. Breitlar 60 og 120 m. Vanligur grunnur. Hitamátari at seta á lemmarnar (Minilogg).

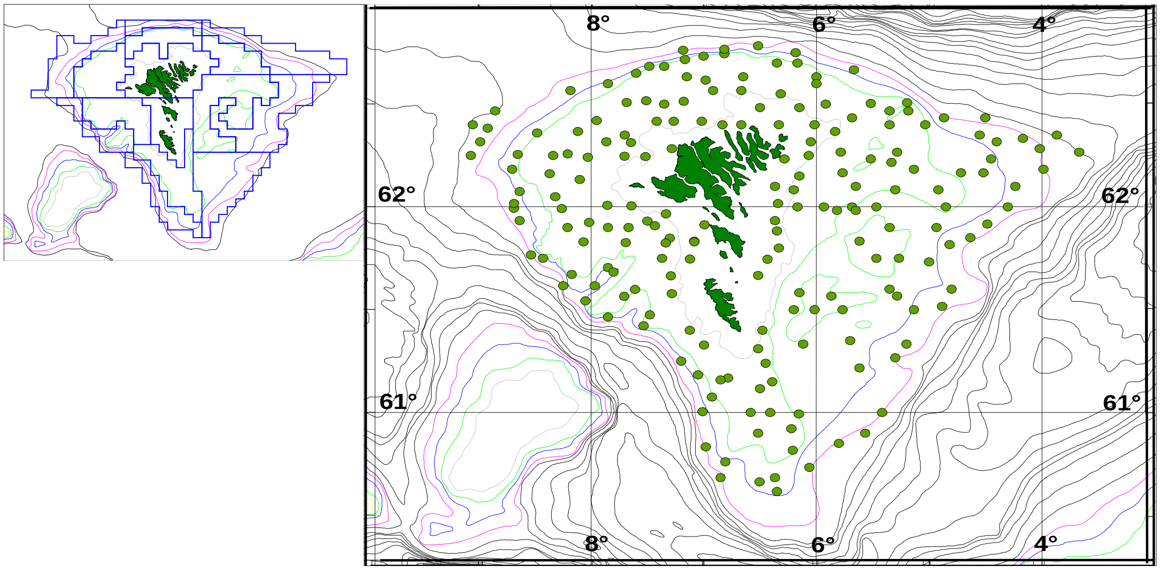

Mynd 1. Yvirlitstrolingar á sumri við Magnusi Heinasyni. Landgrunnurin er býttur upp í 15 øki eftir dýpi og ætt. Ávíst tal á støðum verður tikið í hvørjum øki, tilsamans 200 støðir fyri allan Landgrunnin. Somu støðir verða tiknar á hvørjum ári.

Um túrin: Hetta er 18. árið, har gjørdir verða tveir túrar á 2 vikur og við 200 trolstøðum íalt. Støðirnar liggja spjaddar kring allan Landgrunnin, og tóvað verður í 1 tíma so vítt møguligt á sama tóvi ár undan ári (Mynd 1). Arbeitt verður alt samdøgrið. 133 trolstøðir vórðu tiknar á tí fyrra túrinum, so til hendan túrin vóru 67 trolstøðir eftir; tær lógu yvirhøvur norðan- og eystanfyri.
Farið varð av Havnini stutt fyri midnátt tann 15/8, og kastað varð fyrstu ferð um 2-tíðina tann 16/8 norður úr Kallinum (øki I, puntur 19). Kl. 15^{00} tann 21/8 var seinasta støðin á túrinum tikin (eystanfyri, øki VII, puntur 44), og so varð siglt inn á Havnina, har vit komu kl. 20^{00}, og yvirlitstrolingin á sumri 2013 var við hesum at enda komin.
Túrurin sum so gekst væl, og tað eydnaðist at taka allar tær ætlaðu 67 støðirnar. Tó máttu 2 støðir takast umaftur, tí vit komu fastir. Eitt yvirlit yvir allar støðir á yvirlitstrolingunum á sumri er í túrætlanini fyri hendan túrin (1336) og á Mynd 1.

Talva 1. Yvirlit yvir nytru- og magaprøvar á Magnus Heinason túri nr. 1336

Toskur	Toskur	Hýsa	Hýsa	Upsi	Upsi	Longa	Brosma	Lýrur
Tal á nytraðum fiski	Tal á magum	Tal á nytraðum fiski	Tal á magum	Tal á nytraðum fiski	Tal á magum	Tal á nytraðum fiski	Tal á nytraðum fiski	Tal á nytraðum fiski
287	58	292	70	328	59	63	25	5

Tal á nytraðum fiski tilsamans:	1000
Tal á magum tilsamans:	187

Prøvataking: Veiðan varð viðgjørd sambært kanningarætlanini, og eitt yvirlit yvir tal á nytru- og magaprøvum sæst í talvu 1. Samstundis sum nytrur vórðu tiknar, varð sum vant eisini skrásett longd, vekt, kyn og búningarstig, og regluliga vórðu magar tiknir av tí nytraða fiskinum. Umframt tey í talvu 1 nevndu sløg, so vórðu prøvar av sild og makreli frystir til nærri kanningar í landi.

Nær eru prøvarnir upparbeiddir: Miðað verður eftir, at túrurin er klárur at leggja í basu í november.

Fyribils úrslit: Ikki fyrr enn nytrurnar eru lisnar, og øll data frá báðum túrunum eru løgd í basu, ber til at siga nakað nágreiniligt um úrslitini av yvirlitstrolingunum á sumri í ár. Í talvu 2 er tó eitt yvirlit yvir øll sløgini, ið vórðu fingin á hesum túrinum, hvussu nógv varð fingið av hvørjum slagi, og á hvussu nógvum støðum tey vórðu fingin. Mest varð fingið av upsa, og síðani komu hýsa, lítli kongafiskur, svartkjaftur, toskur, gulllaksur, hvítingsbróðir og longa. 41 fiskasløg vórðu veidd íalt umframt høgguslokk (mat-høgguslokkur og Eledone (8-armar)), Jákupsskel, rækju og ymiskt annað, ið er bólkað sum skrambul, t.d. grót, deyðar skeljar o.a. Um hugt verður at, hvussu títtleikin er av teimum ymsu sløgunum, t.e. á hvussu nógvum støðum, tey koma fyri, so varð upsi fingin á 84% av teimum 67 støðunum. Síðani koma m.a. lítli kongafiskur og hvítingsbróðir (78%), svartkjaftur (73%) og toskur (72%).
Verða báðir túrarnir á sumri lagdir saman, so vórðu 51 fiskasløg veidd tilsamans umframt hummara, rækju, Jákupsskel, 3 sløg av høgguslokki og skrambul; hetta er nakað færri sløg enn vanligt. Mest varð fingið av upsa, og síðani koma hýsa, lítli kongafiskur, hvítingsbróðir, svartkjaftur og toskur. Upsi varð fingin á 91% av støðunum, hvítingsbróðir á 81%, toskur á 82%, lítli kongafiskur á 73% og hýsa á 72% av støðunum.

Við at bera saman við stovnsmetingarnar, ið verða gjørdar á hvørjum ári, og við veiðutøl hjá fiskiflotanum (veiða upp á roynd), er greitt, at yvirlitstrolingarnar geva eina góða mynd av, hvussu stórir stovnarnir av toski og hýsu eru. Eisini geva tær ábendingar um, hvussu aðrir stovnar eru fyri, m.a. upsi. Á mynd 2 er

veiðan pr. støð av úrvaldum sløgum frá báðum túrunum í summar víst samanborið við túrarnar á sumri undanfarin ár. Nevnast skal, at av tí at hesi úrslit eru í vekt og ikki í tali, so vísa tey ikki, hvussu tilgongdin hevur verið seinastu 2 árini. Eisini skal viðmerkjast, at úrslitini fyri summi fiskasløg í 2012 ikki beinleiðis kunnu samanberast við hini árini, tí at kanningarnar tá blivu gjørdar 5 vikur seinni enn vanligt vegna umvælingar av Magnusi Heinasyni. Hetta ávirkar serliga úrslitini fyri ferðandi stovnar sum eitt nú makrel og rossamakrel.

Fyri tosk hevur lítið verið at fingið síðani 2003, og serliga árini 2006-2008 var lítið at fáa. Í 2009-2011 var aftur meira at fáa vegna batnandi tilgongd; vantandi var, at stovnurin fór at vaksa enn skjótari vegna góðan gróður í 2008-2010, men so tykist ikki at vera. Úrslitið í ár var heldur frægari enn í fjør. Úrslitini fyri hýsu hava verið støðugt minkandi síðani 2002, og seinastu árini hevur veiðan verið sera lítil; 2009-árgangurin í 2011 (2 ára gomul hýsa) er nakað betri enn árgangirnir undan tí, men lítið sást til 2010- og 2011 árgangirnar. 2012-árgangurin tykist frægari enn hesir báðir.

Hóast úrslit viðvíkjandi upsa frá tílíkum yvirlitstrolingum skulu takast við fyrivarni, so benda tølini á, at stovnurin hesi seinastu árini er nakað minni enn árini frammanundan. Stovnsmetingarnar í apríl-mai vístu tó, at upsastovnurin, hóast í minking, enn var hampuliga væl fyri í 2012. Avgerandi fyri gongdina næstu árini verður serliga, hvussu tilgongdin fer at verða, og ábendingar eru um, at hon ikki er so galin.

Longa og brosma tykjast at vera væl fyri, kanska eisini reyðsprøka. Hvítingsbróðir er væl fyri hóast væl minni enn metárini 2009-2011, og er hetta eftir øllum at døma vegna minni tilgongd seinastu árini. Svartkjaftur hevur verið á sera lítlum støði í nógv ár, men ein lítil vøkstur hevur verið síðan 2012; sera positivt fyri svartkjaft er, at nøgdin av 0- og 1-ára gomlum fiski nú er munandi betri enn árini frammanundan.

Nógv hevur verið tosað um makrel í seinastuni, og hóast yvirlitstrolingarnar verða gjørdar við einum lítlum botntroli, so sæst, at nøgdin av makreli er vaksin nógv síðani 2006, og bæði í 2011 og í ár bragdaði rættiliga í, og sera sannlíkt er, at nøgdin í 2012 hevði verið á sama støði, um kanningarnar tá vórðu gjørdar um somu tíð sum vanligt. Eisini rossamakrelur er í vøkstri, og munandi meira varð fingið av sild enn árini frammanundan; tað mesta av hesi sild var komið upp undir gýting, og nakað var gýtandi, serliga eystanfyri. Av gulllaksi, ið seinastu árini hevur verið hampuliga væl fyri, varð lutfalsliga lítið fingið í ár.

Havstovan, 29. august 2013

Jákup Reinert

Talva 2. Yvirlit yvir veiðu pr. fiskaslag á MH túri nr. 1336

Fiskaslag	Veiða, kg	Veiða pr støð, kg	Støðir við fiski, %
Upsi	5275.659	78.741	84
Hýsa	3883.316	57.960	63
Lítli kongafiskur	3510.253	52.392	78
Svartkjaftur	3435.288	51.273	73
Toskur	2364.793	35.295	72
Gulllaksur	1696.259	25.317	58
Hvítingsbróðir	1601.123	23.897	78
Longa	1519.367	22.677	54
Makrelur	786.754	11.743	43
Stóri kongafiskur	739.939	11.044	48
Svartkalvi	732.164	10.928	18
Blálonga	529.510	7.903	28
Trantkongafiskur	467.090	6.971	21
Sild	384.237	5.735	55
Rossamakrelur	325.246	4.854	22
Tunga	304.313	4.542	45
Tindaskøta	285.074	4.255	18
Reyðsprøka	218.560	3.262	34
Brosma	195.425	2.917	54
Mathøgguslokkur	142.767	2.131	24
Kjaftsvarti kongafiskur	109.699	1.637	10
Hvítingur	86.494	1.291	16
Havtaska	80.131	1.196	16
Lítla brosma	75.184	1.122	9
Lýrur	67.250	1.004	3
Hvítaskøta	58.520	0.873	6
Sandsprøka	54.588	0.815	27
Skrambul	51.306	0.766	31
Skøta	38.740	0.578	3
Silvurmurtur	37.894	0.566	19
Knurrhani	17.246	0.257	10
Blágómur	16.160	0.241	1
Hvassasprek	16.035	0.239	10
Liri	14.620	0.218	3
Úlvfiskur	10.770	0.161	4
Glýsufiskur	5.436	0.081	4
Lálla	4.077	0.061	4
Eledone	1.852	0.028	6
Jákupsskel	1.835	0.027	3
Kjaftsvarti hávur	1.205	0.018	1
Nebbasild	0.815	0.012	1
Glaskvoysa	0.700	0.010	1
Stóra nebbasild	0.646	0.010	1
Bláriddari	0.201	0.003	1
Rækja	0.087	0.001	1
Murrikrutt	0.073	0.001	4

Talva 3. **Yvirlit yvir veiðu pr. fiskaslag á sumri 2013.**

Fiskaslag	Veiða, kg	Veiða pr støð, kg	Støðir við fiski, %
Upsi	20393.829	101.969	91
Hýsa	12019.351	60.097	72
Lítli kongafiskur	11365.161	56.826	73
Hvítingsbróðir	8881.107	44.406	84
Svartkjaftur	8737.506	43.688	61
Toskur	7786.839	38.934	82
Makrelur	4323.466	21.617	44
Longa	4199.234	20.996	57
Gulllaksur	3521.646	17.608	51
Rossamakrelur	2829.795	14.149	37
Stóri kongafiskur	1709.012	8.545	41
Trantkongafiskur	1441.566	7.208	11
Svartkalvi	1326.602	6.633	7
Havmús	1039.666	5.198	10
Hvítingur	983.412	4.917	23
Tunga	754.488	3.772	49
Blálonga	742.743	3.714	17
Brosma	659.968	3.300	45
Knurrhani	639.797	3.199	27
Sild	634.194	3.171	39
Reyðsprøka	494.320	2.472	31
Havtaska	408.447	2.042	20
Skrambul	407.077	2.035	56
Hákelling	393.099	1.965	1
Tindaskøta	368.209	1.841	11
Kjaftsvarti kongafiskur	363.817	1.819	18
Silvurmurtur	287.700	1.438	21
Mathøgguslokkur	250.035	1.250	18
Lítla brosma	177.241	0.886	8
Skøta	175.325	0.877	6
Sandsprøka	156.932	0.785	25
Kalvi	118.200	0.591	1
Halahvassa skøta	87.600	0.438	2
Kjaftsvarti hávur	81.320	0.407	4
Lýrur	78.555	0.393	3
Lálla	76.932	0.385	11
Hvítaskøta	58.520	0.293	2
Hvassasprek	54.026	0.270	17
Agnhøgguslokkur	36.845	0.184	2
Glaskvoysa	31.431	0.157	8
Búksvarti hávur	26.772	0.134	3
Blágómur	26.715	0.134	1
Steinbítur	19.919	0.100	2
Liri	14.620	0.073	1
Glýsufiskur	11.080	0.055	3
Úlvfiskur	10.770	0.054	2
Eledone	7.416	0.037	3
Jákupsskel	5.885	0.029	2
Nebbasild	1.509	0.011	2
Hummari	0.700	0.004	2
Stóra nebbasild	0.646	0.003	1
Murrikrutt	0.557	0.003	4
Klingruskøta	0.397	0.002	1
Bláriddari	0.371	0.002	1
Gestfiskur	0.292	0.001	1
Streymsild	0.139	0.001	1
Blettutur floyfiskur	0.095	0.0005	1
Rækja	0.087	0.0004	1

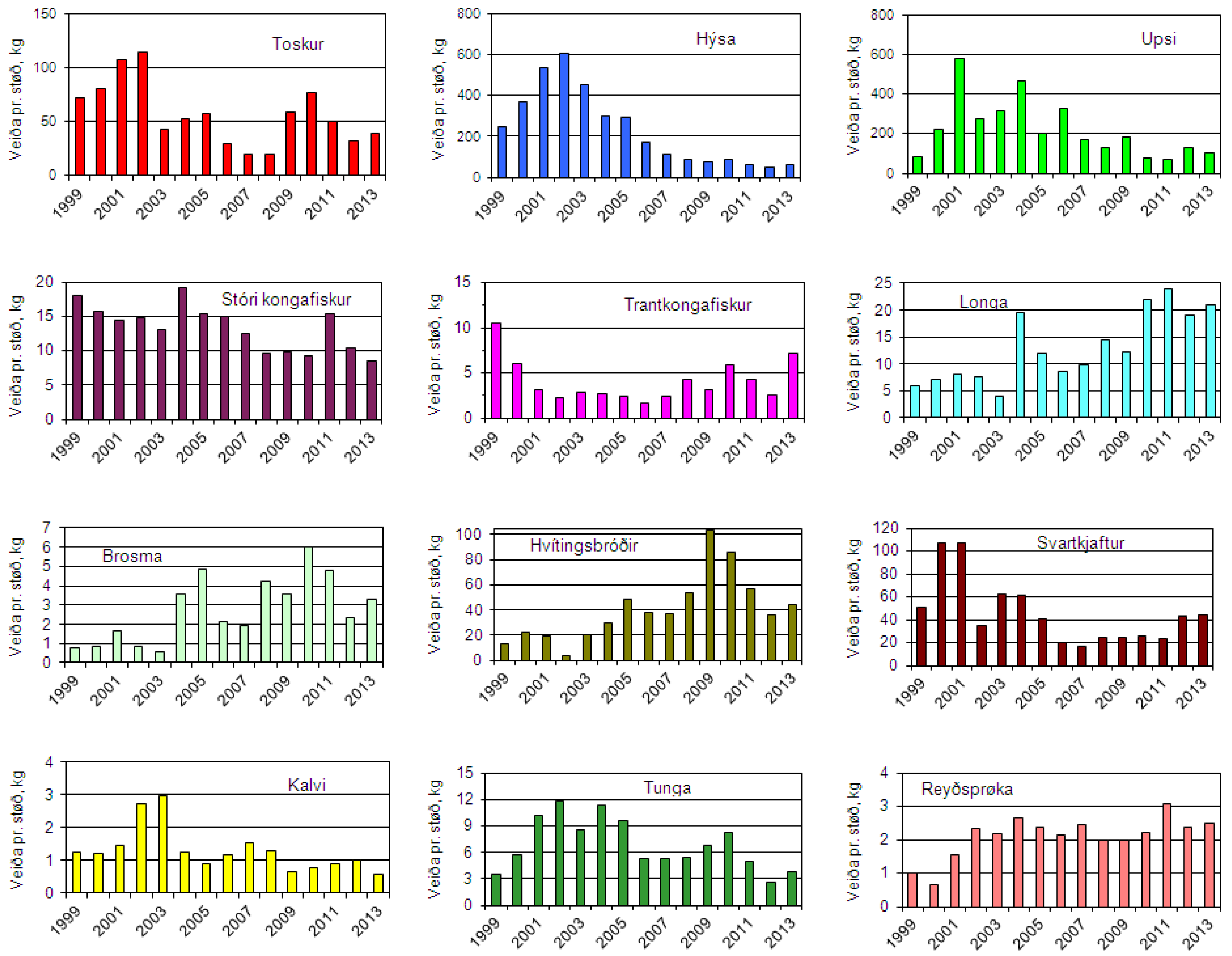

<u>Mynd 2</u>. Fyribils úrslit frá yvirlitstrolingunum á sumri við Magnusi Heinasyni síðani 1999 fyri úrvald fiskasløg.

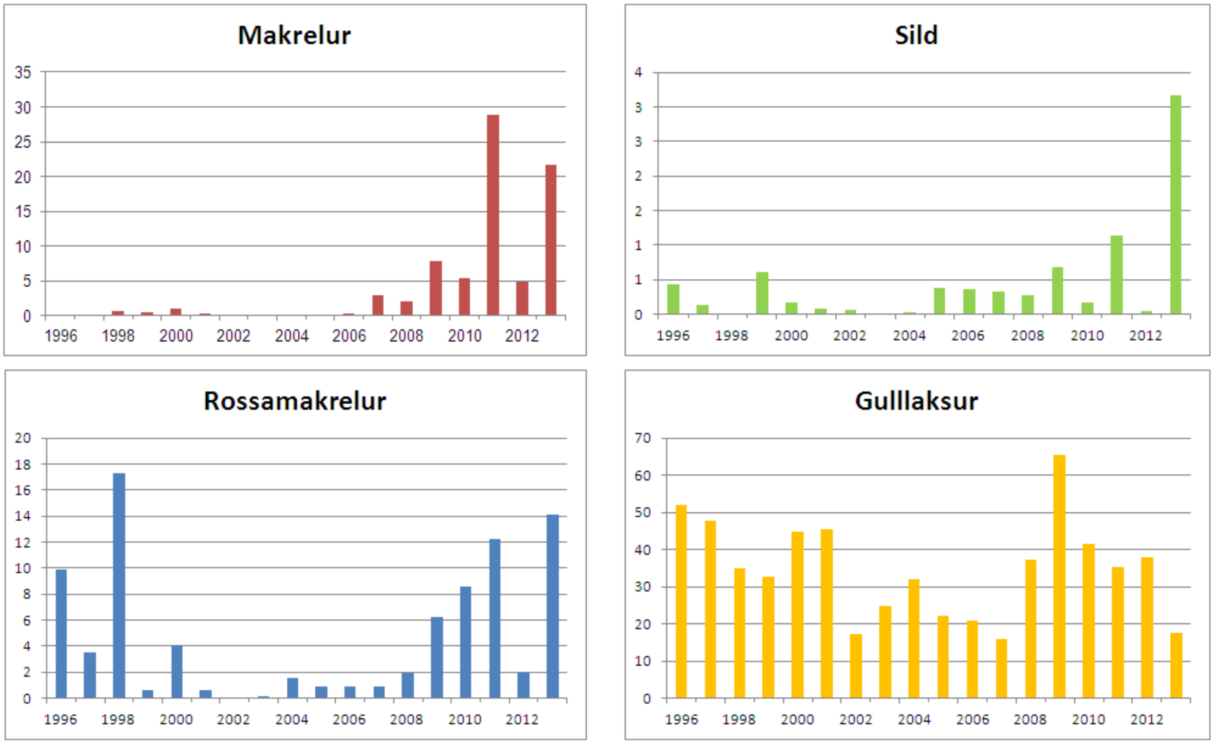

Mynd 2 (framhald). Fyribils úrslit (veiða pr. støð, kg) frá yvirlitstrolingunum á sumri við Magnusi Heinasyni síðani 1996 fyri úrvald fiskasløg.